

PRÁVO NA BÝVANIE



Vydáva Občianske združenie „Právo na bývanie“ jún 2010 číslo 1 ročník 1

PRÍHOVOR PREDSEDU



S pomínam si na prvú tlačovú konferenciu občianskeho združenia Právo staromešťanov na bývanie. Z pozvaných médií prišli dvaja. Redaktorka Slovenského rozhlasu odvysielala objektívnu besedu o celkovej problematike nájomníkov bývajúcich v reštituovaných domoch.

Šéfredaktorka, dnes už neexistujúca, „Novín o Bratislave a Strednej Európe“, Anka Lučaiová napísala Editorial, ktorý začínal slovami: „Veľavážení súdruhovia, veľavážené súdružky, otváram mimoriadnu schôdzu základnej organizácie všebolševickej strany mesta. Odkedy sme prešli do ilegality nestáli sme pred tak závažným problémom ako dnes. Preto musíme vystúpiť a bubnovať na poplach. Naše postavenie je ohrozené. Na programe máme jediný bod – dôsledné zavedenie trvalej regulácie nájomného v reštituovaných domoch. Nikdy sa predsa nevzdáme toho, čo nám nepatrí...“. Zapáčila sa mi vtipná odpoveď jednej z nájomníčok, ktorá okrem iného napísala: „A len tak mimochodom pani šéfredaktorka, nechceli by ste vymeniť svoj byt za byt v reštituovanom dome, s výhodnou polohou v Starom Meste za smiešne nájomné?“. Alebo iný príklad. Zalistoval som vo svojom archíve a upútal ma list čitateľa uverejnený v Bratislav-

ských novinách č. 19 z roku 2006 s názvom „Samospráva má byť na strane obyvateľov“.

Autor listu popisuje situáciu v podielovom dome na Hviezdoslavovom nám. č. 11 v Bratislave. Z článku vyberám: „Aké má záujmy miestny úrad Staré Mesto, starosta, prípadne zastupiteľstvo Starého Mesta?“

**Dvadsať rokov
žijeme
v neustálom
strese**

Vyhovieť podielovému spoluvlastníkovi a nevyhovieť záujmu a právu nájomníkov? Ako člen zastupiteľstva v Starom Meste som na strane nájomníkov.

Nechcem čakať, kým nám miestny úrad predloží návrh na predaj menšinovému spoluvlastníkovi, hoci by som, samozrejme hlasoval proti tak z pohľadu nájomníkov, ako aj z pohľadu zákona. Na strane nájomníkov by obce a mestá mali byť pri predaji každého podielového domu“. Podpísaný Peter Tatár, poslanec miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava – Staré Mesto. Len tak mimochodom pán Tatár, dnes už vicestarosta, čo Vás priviedlo k Vášmu obratu o 180°?

Som rád, že dnes sa problému nájomníkov bývajúcich v privatizovaných a reštituovaných bytoch venuje mediálne ďaleko väčšia pozornosť. Je dôležité informovať verejnosť objektívne a porovnávať veci porovnateľne. Je treba zdôrazňovať, že my si nezačínáme riešiť svoju bytovú situáciu po prvý krát, ako napríklad mladé začínajúce rodiny. My sme si otázku bývania vyriešili už dávno v minulosti. Aj nám obce (národné

výbory) prideliť byty presne takým istým spôsobom, ako prideliť byty tým občanom, ktorí si ich mohli podľa bytového zákona 182/1993 odkúpiť do osobného vlastníctva. Pripadá mi smiešne, keď vlastníci bytov porovnávajú výšku platby prenajatého parkoviska pre automobil s výškou platby nájomného v bytoch.

Trochu som rátať a zistil som smutnú pravdu. Sedem vlád na Slovensku sa problémom nájomníkov nezaoberalo vôbec.

Pardón, v dokumente SDKÚ PRIESTOR PRE FAKTY SLOVENSKO 1998-2002 na strane 33 v kapitole SOCIÁLNA OBLASŤ – BYTY je uvedené: „Pristúpili sme k deregulácii nájomného a zrušili sme, nadmernú ochranu nájomníkov, ktorú obce a mestá považovali za prekážku nových obecných bytov.“ (Ale, ale pán Dzurinda!)

Až súčasná, v poradí ôsma vláda položila na stôl pandorinu skrinku. Urobila to, čo urobila Pandóra, nadvihla veko skrinky, okamžite z nej vyleteli všetky biedy, zlá, choroby, utrpenia, útrapy a rozleteli sa po celom svete. Pandóra veko rýchlo zavrela, ale v skrinke ostalo len to, čo zlá a utrpenia zatlačili na samé dno: Nádej, ...

Zatiaľ je všetko iba v teoretickej rovine. Isté je iba to, že o riešení problému rozhodne až budúca vláda. Isté je aj to, že MVaRR SR prestane pôsobiť ako samostatné ministerstvo.

Dvadsať rokov žijeme v neustálom strese, trpíme zdravotne, psychicky a bojíme sa o strechu nad hlavou. Nechcem porovnávať, ale myslím si, že ani v časoch najhoršej totality netrpeli občania takú dlhú dobu ako nájomcovia bývajúcich v reštituovaných a privatizovaných bytoch.



**Občania nesmú niesť
dôsledky
krívd minulosti**

Vážení čitatelia,

dovoľte mi, aby som sa z pozície ministerky práce, sociálnych vecí a rodiny vyjadrila k tak závažnej, kontroverznnej téme, akou je riešenie reštitučných nárokov a bytových náhrad pre občanov, ktorí sa dostali do neľahkých životných situácií. Zároveň chcem vysvetliť postupy a zámery Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktoré je naklonené tento problém riešiť v čo najkratšom čase. Veď bývanie je jednou z najzákladnejších ľudských potrieb, od ktorých sa odvíja dôstojnosť človeka a je predpokladom sociálneho začlenenia. Osobne považujem za potrebné toto právo ustanoviť priamo v Ústave SR ako integrálnu súčasť sociálnych práv.

OZ Právo na bývanie je mojim partnerom pri hľadaní spoločných postupov a vzhľadom na cieľ činnosti tohto občianskeho združenia považujem za potrebné vyjadriť sa k špecifickej situácii nájomcov bytového fondu, na ktorý sa doposiaľ vzťahuje regulácia cien nájmu bytu a kde v postavení prenajímateľa nevystupuje verejný sektor. Zásadný význam pre nájomcov tohto bytového fondu, ale aj jeho vlastníkov, je novo upraviť právne vzťahy. Ide totiž o dlhodobé riešenie sporu stretu vlastníckych práv na jednej strane a na druhej strane verejný záujem na ochranu bývania nájomcov. Treba zdôrazniť, že túto situáciu však nespôsobilá

pokračovanie na str. 3



Obce a mestá nemôžu zostať bokom



Máme za sebou už viac ako 20 rokov od obnovenia demokracie na Slovensku, ale niektoré veci sa za tých 20 rokov len málo pohli dopredu. Presvedčilo ma o tom stretnutie 19.5.2010 členov občianskeho združenia Právo na bývanie, ktoré sa snaží riešiť problém nájomníkov v privatizovaných a reštituovaných domoch a bytoch. Zaručiť občanom Slovenskej republiky právo na bývanie – znie to tak samozrejme, ale samozrejme to nie je. Poznám to veľmi dobre ako starosta mestskej časti, ktorý má v zozname žiadateľov o ná-

jomný byt viac ako 1.200 občanov, pričom niektorí sú v zozname viac ako 10, niektorí aj 15 rokov a mestská časť dokáže ročne prideliť byt zhruba 30tím z nich. Ako kandidát na funkciu primátora Bratislavy som sa snažil porozumieť ľuďom, ktorí nemôžu toľko čakať, pretože čakajú už 20 rokov, že niekto im pomôže. Keď som počul, že sú nájomníci, ktorým vlastníci ich bytu vypínajú elektrinu, zdalo sa mi to nepochopiteľné. Úplne absurdný sa mi zdal prípad nájomníčky, ktorá sa chodí umývať do Kuchajdy, lebo majiteľ jej vypol vodu.

Jedna cesta k riešeniu je právna, teda hľadať riešenie cez zákony s odôvodnením, že právo nájomníka nemôže byť menej ako právo vlastníka. Určite je záslužná činnosť pani poslankyne Tóthovej, ktorej sa podarilo zákonom predĺžiť regulované nájomné, čiže vlastne ochranu nájomníkov, aby ich nemohli dostať z bytu zvyšovaním nájomného. Do konca tohto roku, potom bude treba hľadať ďalšie predĺženie. Ale uvedomil som si, že všetci, ktorých sa tento problém týka, čakajú najmä praktické riešenie. Napríklad také, aké presadzuje poslanec Starého Mesta Martin Borgulfa, ktorý navrhuje rekonštruovať voľné nebytové priestory v mestskej časti a tieto prideliť nájomníkom. Ďalším praktickým riešením je výstavba nájomných bytov, ktorú by malo pripraviť mesto Bratislava a v spolupráci so združením Právo na bývanie začať riešiť tie najnaliehavejšie prípady. Odkiaľ na to vziať peniaze? Mesto tento problém nespôsobil, preto by mal finančne pomôcť aj štát, ktorý má zodpovednosť za reštitučné zákony. Je pravda, že za toto volebné obdobie sa začal stavať jediný nájomný dom v mestskej časti Dúbravka s 52 bytmi. Je to trochu málo, ak si uvedomíme, že samospráva na celom Slovensku postavila za ten čas okolo 11.000 bytov.

Zaručiť občanom Slovenskej republiky právo na bývanie – znie to tak samozrejme, ale samozrejme to nie je.

Je pravda, že mesto nedokáže takýmto spôsobom pomôcť všetkým. Ale malo by spolu s mestskou časťou Staré Mesto pomenovať tento problém, začať rokovať so štátom o jeho podiele na riešení, začať rokovať aj s vlastníkmi, z ktorých niektorí sú tiež ochotní finančne prispieť, pretože sa im to dlhodobo oplatí a navrhnuť riešenie. Tým je podľa mňa výstavba nájomných bytov, ktoré by sa mohli prideľovať transparentne podľa poradovníka navrhnutého členmi združenia Právo na bývanie a potvrdeného poslancami bytovej komisie mestského zastupiteľstva. Treba spojiť sily, pretože ani mestská časť, ani mesto, ani štát nedokážu tento problém sami vyriešiť. Dôležité je, aby chceli. Aby sa zastali svojich občanov a pomohli im, najmä tým, čo si nedokážu pomôcť sami. Rád prídem znovu. A najmä pomôžem k tomu, aby sa tento problém čo najskôr začal riešiť. Prakticky, krok za krokom, v prospech občanov.

*doc. RNDr. Milan Ftáčnik CSc.,
starosta MČ Bratislava-Petržalka a poslanec mestského zastupiteľstva*

Nepravdivé tlačové periodikum.
Vydalo občianske združenie Právo na bývanie.
Neprešlo jazykovou úpravou.
Tlač AD PRINT s. r. o. Bratislava
www.staromestan-ba.sk
straka@posta.sk

Chybu musí napraviť ten, kto ju spôsobil

Mestská časť Bratislava-Staré Mesto v súčasnosti eviduje takmer 800 žiadostí o poskytnutie obecného nájomného bytu. Každý štvrtý žiadateľ z tohto počtu pritom býva v domoch, ktoré boli vrátené podľa reštitučného zákona ich vlastníkom alebo potomkom pôvodných majiteľov.

Chápem, že týchto približne 200 ľudí a ich rodiny pociťujú skrvdlivosť. Nemohli si, tak ako niekoľko tisíc iných Staromešťanov, odkúpiť byty, v ktorých žili možno od narodenia. Mnohí k nim majú citovú väzbu. Opakujem – chápem ich a je mi úprimne ľúto, že im bolo odobraté právo na prevod týchto bytov do ich osobného vlastníctva.

Dalo sa tomu predísť, keby štát majetkové krivdy z minulosti riešil finančnou náhradou, štátnymi obligáciami alebo iným spôsobom. Žiaľ, nestalo sa tak. Robiť preto z primátorov a starostov ľudí zodpovedných za situáciu, v ktorej sa ocitli nájomníci žijúci v reštituovaných domoch, nie je fér. Nemožno od nich ani žiadať, aby ju vyriešili. Najmä nie po tom, ako parlament prijal vládny návrh, ktorým donútil mestá, obce a mestské časti, aby previedli obecné byty do osobného vlastníctva nájomníkom. Treba nahlas a otvorene povedať, že táto situáciu spôsobili vláda a poslanci slovenského parlamentu, preto som presvedčený, že v prvom rade by ju mali aj riešiť.

Je pochopiteľné, že reštituenti a noví vlastníci bytových domov si oprávnenie chcú dať nadobudnutý majetok do solídneho stavu. Štátom regulovaná výška nájomného im na to však nestačí. Chcú od svojich nájomníkov vyššie platby. Nie všetci na ne však majú, napríklad dôchodcovia.

Žiaľ, v Bratislave sme však boli aj svedkami neprípustného správania sa reštituentov, resp. nových vlastníkov domov, ktorí ich od reštituentov odkúpili. Svojich nájomníkov sa snažili z objektov vypudiť vypínaním elektriny, plynu, odstavením dodávky tepla, vody. Tento psychický teror mnohí z obyvateľov nezvládli. Keby boli mali obce a mestské časti k dispozícii obecné nájomné byty, mohli aspoň niektorým z nich pomôcť.

Lenže obce o svoje nájomné obecné byty prišli, ako som už uviedol, na príkaz štátu, čo považujem za bezprecedentné porušenie ústavných práv vlastníkov. Opakujem preto znovu: chybu musí odstrániť ten, kto ju spôsobil – štát.

Finančná dotácia štátu na výstavbu nových bytových domov nie je na území Starého Mesta riešením. Mestská časť nemá pozemky, na ktorých by ich vybudovala. V minulosti totiž bola nútená ich rozpredať, pretože prvých pätnásť rokov od vzniku samosprávy – až do fiškálnej decentralizácie – hlavným príjmom na financovanie jej zákonných povinností boli práve peniaze získané z predaného obecného majetku.

Veľmi ma preto potešilo uznesenie prijaté v apríli 2010 poslancami Starého Mesta, ktorým uvítali záujem štátu usporiadať vzťahy súkromných vlastníkov bytových domov a ich nájomcov – dotknutých dereguláciou výšky nájomného. Vláda tento svoj záujem deklarovala uznesením č. 640 v septembri 2009, keď uložila dotknutým ministrom vypracovať návrh riešenia tejto problematiky a predložiť návrh opatrení do 31. decembra 2010. Vláda týmto uznesením a schválením Konceptie spôsobu usporiadania vzťahov súkromných vlastníkov bytových domov a nájomcov bytov dotknutých dereguláciou cien nájom bytov na seba prevzala zodpovednosť za riešenie problémov ľudí žijúcich v reštituovaných domoch a vlastníkov takýchto domov. Ministrom výstavby a regionálneho rozvoja súčasne uložila, aby spoločne s ministerkou spravodlivosti pripravil a predložil na rokovanie vlády do 31. decembra 2010 návrh zákona o ukončení niektorých nájomných vzťahov a o spôsobe ich usporiadania.

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Staré Mesto podporuje takéto riešenie v nádeji, že vláda nebude riešiť svoj problém na úkor samosprávy. Verím, že prijaté legislatívne zmeny budú spravodlivé voči nájomníkom bytov dotknutých dereguláciou nájomného, ale aj voči súkromným vlastníkom bytových domov. Súčasne bude rešpektovať zákonom stanovené kompetencie obcí a nebude vytvárať tlak na ich rozpočet a majetok.

*Ing. arch. Andrej Petrek,
starosta mestskej časti Bratislava-Staré Mesto*



nečinnosť terajšej vlády, ako sa to snažia podsúvať niektoré médiá, ale laxný prístup predchádzajúcich vlád.

Vzhľadom na odvetvovú pôsobnosť nášho ministerstva sme presadzovali a naďalej presadzujeme potrebu ochrany práv a oprávnených záujmov nepochybne toho slabšieho v právnom vzťahu, ktorým je nájomca. Časťokrát som sa totiž stretla s prejavmi zúfalstva a beznádeje tzv. nechcených nájomcov, ktorí musia čeliť prejavom doslova šikany a týrania zo strany vlastníka, ktorý chce docieľiť vypratanie bytu všetkými možnými prostriedkami, vrátane odpájania bytu od energií, tepla, vody, vykurovania, elektrickej energie.

S potešením som prijala fakt, že práve výsledkom iniciatívneho pôsobenia nášho ministerstva bolo v konečnom dôsledku docielenie vnímania naliehavosti riešenia vzniknutého problému zo strany zainteresovaných ministerstiev - Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR, Ministerstva spravodlivosti SR a Ministerstva financií SR.

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR dôsledne uplatňovalo sociálny aspekt riešenia problému a potrebu právnej ochrany dobromyseľného nájomcu dotknutých nájomcov a vytvorenie právnych podmienok pre kontinuitu a dostupnosť ich bývania. Je nepripustné, aby títo nájomcovia boli vnímaní ako obeť prijatia reštitučných predpisov a niesli ich dôsledky.

Pri tvorbe koncepcie vo všetkých právnych vzťahoch sme uplatnili princíp ochrany bývania. Spôsob usporiadania vzťahov súkromných vlastníkov bytových domov a nájomcov bytov, na ktoré sa doposiaľ vzťahuje regulácia cien nájomu bytu, bude vychádzať z potreby prijatia opatrení na ochranu nájomcov a ukončenia takto vzniknutých nájomných vzťahov, ako aj diferencovaného prístupu pri zabezpečovaní bytových náhrad z verejných prostriedkov s naďalej regulovanou cenou nájomu bytu, alebo inej formy riešenia zabezpečenia kontinuity bývania so spoluúčasťou verejných prostriedkov.

Základnou filozofiou prístupu ministerstva práce bolo nastavenie kritérií majetkových, nie príjmových - nakoľko príjem môže byť premenlivý v čase a dlhodobý vysoký príjem sa v konečnom dôsledku premietne do majetku.

Chcem zdôrazniť, že veľkým problémom prípravy návrhu koncepčného riešenia spôsobu usporiadania vzťahov súkromných vlastníkov bytových domov a nájomcov bytov dotknutých dereguláciou cien nájomu bytov bola absencia relevantných údajov o počte dotknutých bytov.

Ministerstvo práce uplatňovalo požiadavku, aby koncepcia rešpektovala záväzky z Programového vyhlásenia vlády SR. Neodmysliteľnou súčasťou je aj ústavnoprávna, ľudskoprávna a medzinárodnoprávna dimenzia, ktorá má za cieľ hľadať pozitívne riešenia problematiky kontinuity a udržateľnosti bývania ako základnej sociálnej potreby. Musíme dosiahnuť spravodlivú rovnováhu medzi verejným záujmom spoločnosti, záujmami súkromných vlastníkov a ochranou vlastníckeho práva. Zároveň je potrebné reagovať aj na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva.

Základnou požiadavkou je vytvorenie zákonných právnych podmienok pre „ukončenie týchto nechcených právnych vzťahov“, za ustanovených podmienok, t.j. následne vytvoriť možnosti zo strany vlastníka voľne nakladať s predmetnou nehnuteľnosťou, avšak zároveň vytvoriť právne podmienky kontinuity bývania dotknutých nájomcov pri uplatňovaní princípu ochrany bývania.

Vysporiadanie sa s minulosťou, najmä dopadmi prijatia reštitučných predpisov a ich dôsledkov, transparentná a rýchla realizácia tohto procesu zabráni nevyhnutnosti čeliť žalobám dotknutých vlastníkov, ale aj dotknutých nájomcov na Európskom súde pre ľudské práva a s tým spojenému riziku vyplácania finančných náhrad zo strany SR.

Do času poskytnutia bytovej náhrady sa zachová regulácia cien nájomu bytov v doposiaľ cenovo regulovanom bytovom fonde, teda aj v súkromnom sektore. Cena nájomu sa určuje dohodou a jednostranne ju možno zvýšiť len za podmienok, ktoré ustanoví zákon. Zákomom je viazaný aj prenajímateľ. Doposiaľ platené „regulované“ nájomné bude môcť jednostranne zvýšiť len v regulovanej výške podľa zákona. Ide o zákonnú právnu reguláciu, ktorá zabráni svojvoľi prenajímateľa a zabezpečí každoročné zvyšovanie nájomného o ustanovené percentá s dôrazom na sociálnu únosnosť zvýšenia, a to do času poskytnutia bytovej náhrady.



Som presvedčená, že tento problém sa v dohľadnom čase vyrieši k všeobecnej spokojnosti. Táto vláda, ako aj Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, uskutočnili dôležité kroky a opatrenia. Konkrétne, vláda SR uznesením č. 640 zo 16. septembra 2009 schválila návrh koncepcie spôsobu usporiadania vzťahov súkromných vlastníkov bytových domov a nájomcov bytov dotknutých dereguláciou cien nájomu bytov. Do 31. decembra 2010 MVR SR v spolupráci s MS SR má pripraviť a predložiť na rokovanie vlády návrh zákona o ukončení niektorých nájomných vzťahov a o spôsobe ich usporiadania, v zákonnej norme sa má tiež upraviť rozsah, podmienky a spôsob financovania obstarania náhradných nájomných bytov a vymedziť ich charakteristiky. MF SR má vypracovať v spolupráci s MVR SR predložiť na rokovanie vlády SR do 31. decembra 2010 návrh zákonnej úpravy regulácie cien nájomu bytov vo verejnom nájomnom sektore. V súlade s týmto uznesením v termíne do 31. decembra 2010 ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR vypracuje a predloží na rokovanie vlády novú právnu úpravu príspevku na bývanie, a to vyčlenením tohto príspevku z pomoci v hmotnej núdzi a určením jeho výšky tak, aby boli vytvorené podmienky pre udržateľnosť primeraného bývania.

Kto chce, hľadá spôsoby, kto nechce, hľadá dôvody – táto myšlienka mi stále rezonuje v súvislosti s naprávaním krívd minulosti, za ktoré nemôžu ani nájomcovia v reštituovaných domoch, ani reštituenti. Som rada, že táto myšlienka sa realizuje hľadaním práve tých spôsobov.

Kto chce, hľadá spôsoby, kto nechce, hľadá dôvody

POĎAKOVANIE

Jednou z možností riešenia problému je aj neriešenie problému. Takmer dvadsať rokov sa zodpovední politici tvárili, že problém sa vyrieši sám, prirodzenou cestou. Jednoducho povedané, ľudia poumierajú. Za dvadsať rokov vyrástla nová generácia a sadla si na úradnícke stoličky. Minulosť nepozná a možno ani nechce. Žijeme v dobe, keď sa vytráca duch solidárnosti. Štát sa nemôže zbaviť spoločnej zodpovednosti. Ani za minulosť. Je treba návrat k sociálnej spravodlivosti. Materiálne statky sú len predpokladom k spokojnosti. Treba žiť dôsledne a zbavovať sa závislosti. Ak občianske združenie Právo na bývanie zastupuje v rámci celej SR viac ako polovicu prihlásených nájomníkov na výzvu MVaRR SR, treba ho považovať za legitímneho zástupcu nájomníkov privatizovaných a reštituovaných bytov. Malo by byť samozrejmosťou, že bude prizvané už pri tvorbe príslušných právnych predpisov. Treba viesť dialóg.

Konečne prišla vláda, ktorá na problém upozornila a dala náznaky riešenia. Východiská a závery budú podstatné. Pozitívne je, že sa prejavila vôľa problém riešiť. Avšak aký to bude mať konečný efekt, je faktor času rozhodujúci, aby sa problém neriešil naďalej prirodzenou cestou. Máme určitý pokoj, určitú mieru vyďchnutia. Predpokladáme, že všetko je na dobrej ceste, ale výsledok je neistý.

Ďakujeme tejto vláde, predovšetkým predsedovi vlády p. Ficovi, podpredsedovi vlády p. Čaplovičovi, ministerke práce p. Tomanovej a poslankyniam NR SR p. Tóthovej a p. Muškovej. A samozrejme všetkým, ktorí chcú problém riešiť.



OZ PRÁVO NA BÝVANIE

*História a súčasnosť
(Od vzniku až po dnes)*

• Dňa 27.12.2006 bolo na MV SR zaregistrované občianske združenie „Právo staromešťanov na bývanie“. Združenie vzniklo ako reakcia na neúnosnú situáciu reštitúciami poškodených nájomníkov bývajúcich v bratislavskom Starom Meste.

Rok 2007:



vých domov, v ktorých časť majetkového podielu vlastnilo Staré Mesto, časť reštituent, alebo súkromný majiteľ.

• Najväčšou hrozbou pre nájomníkov bol dátum 1. Júl 2007, keď mal nadobudnúť účinnosť zákon o zrušení regulovaného nájomného v reštituovaných domoch. Iba vďaka iniciatíve poslankyň NR SR p. Kataríny Tóthovej a p. Ľudmily Muškovej sa koniec éry regulovaného nájomného preložil na 31. december 2008. Stalo sa tak aj na základe rozhovorov poslankyň s občanmi, ktorých sa týkalo ako nájomníkov, množstva listov občanov, ale aj iniciatíve nášho OZ vyjadrenej formou petície za predĺženie regulácie nájomného a listu adresovaného všetkým poslancom NR SR.



šie dokumenty. Boli sme prijatí Výborom pre sociálne veci a bývanie, ktorý na mimoriadnom zasadnutí si nás vypočul a prisľúbil nám pomoc.

• Ďalšou našou aktivitou bolo pripomienkovanie „Návrhu zákona o ukončení niektorých nájomných vzťahov v nájomnom bytovom fonde“ na MVaRR SR. K hromadnej pripomienke sme zozbierali 1336 podpisov. Občianske združenie Právo staromešťanov na bývanie uplatnilo k uvedenému návrhu zákona 5 zásadných pripomienok, ktorých cieľom bolo zastaviť legislatívny proces a navrhované riešenie prepracovať s tým, že bude založené buď na princípe odkúpenia obývaného bytu podľa zákona č. 182/1993 za regulovanú cenu, prípadne poskytnutím finančnej kompenzácie za uvoľnenie obývaného bytu vo výške jeho trhovej ceny. Po pripomienkovom konaní na MVaRR SR obe strany skonštatovali, že zásadné pripomienky nášho OZ sa nepodarilo odstrániť.

• Koncom októbra bolo v občianskom združení Právo staromešťanov na bývanie zaregistrovaných už 226 riadnych členov, ktorí mali zaplatené členské príspevky a 152 z nich bolo prítomných na mimoriadnom Valnom zhromaždení počas ktorého boli prijaté zásadné zmeny stanov a zloženie správnej rady. Na žiadosť nájomníkov z celého Slovenska občianske združenie získalo celoslovenskú pôsobnosť a začalo zastupovať aj nájomníkov bytov bývajúcich v privatizovaných domoch. S tým súvisela aj zmena názvu občianskeho združenia, z ktorého bolo logicky vypustené slovo „staromešťanov“ a vznikol nový názov Právo na bývanie.

Rok 2008:

• Začiatkom januára sme boli hosťami na slávnostnom Valnom zhromaždení „Združenia nájomníkov bývalých Tatrovákych bytov“ v Bánovciach nad Bebravou.

V oficiálnom programe vystúpil so svojím príspevkom aj náš predseda. Zároveň sme využili prítomnosť ministra hospodárstva p. Jahnátka a diskutovali sme na tému nájomných bytov vydaných v privatizácii podnikov.



• V tom istom mesiaci sme dokončili návrh zákona „O zmiernení (vyrovnaní) následkov vydania a prevodu obytných domov fyzickým a právnickým osobám...“. Náš návrh zákona sme doručili nielen všetkým štyrom ministrom



zodpovedným za riešenie situácie, v ktorej sme sa ocitli, ale aj ďalším predstaviteľom štátnej a verejnej správy. Náš návrh zákona bol vlastne protinávrhom návrhu zákona „O ukončení niektorých nájomných vzťahov v nájomnom bytovom fonde“, ktorý pripravilo MVaRR SR a ktorý mal byť predložený na rokovanie vlády SR dňa 20. februára, ale nakoniec bol z programu rokovania vlády stiahnutý. Vláda SR o návrhu zákona z dielne

MVaRR SR, ktorý predkladal vtedajší minister p. Janušek rokovala až 5. marca a návrh zákona zamietla. Zároveň Uznesením č. 357/2008 zaviazala MVaRR SR, MF SR, MS



SR a MPSVaR SR prípravou nového zákona. V obidvoch termínoch sme zorganizovali pred Úradom vlády verejnú zhromaždenie dotknutých nájomníkov. Vždy nás prišlo niekoľko stoviek a médiá venovali zhromaždeniu mimoriadnu pozornosť, nielen v spravodajských reláciách, ale aj v osobitných programoch vysielaných „naživo“ (napr. TA3 – Téma dňa, STV – Udalosti a komentáre, TV Centrum – Téma, atď.).

• Nadviazali sme úspešnú spoluprácu s českým združením nájomníkov (SON), členom predsedníctva Medzinárodnej únie nájomníkov (IUT). Aj vďaka našim českým kolegom dňa 5. apríla na



riadnom zasadnutí výkonného výboru IUT bolo občianske združenie Právo na bývanie, ako zástupca SR, prijaté za riadneho člena medzinárodnej organizácie IUT (o tejto organizácii píšeme na inom mieste).



organizácií nájomníkov, európskych politikov, poslancov európskej únie a ďalších hostí. Ako nová členská krajina IUT sme dostali možnosť na tomto seminári vystúpiť a oboznámiť prítomných so špecifickou situáciou nájomníkov na Slovensku.

• Počas celého roka sme nezabúdali na hrozbu, že v noci so Silvestra 2008 na Nový rok 2009, keď uplynie lehota platnosti zákona navrhnutého poslankyňami NR SR p. Tóthovou a p. Muškovou, bude nám opäť hroziť bezdomovectvo. Absolvovali sme mnoho rokovaní s poslankyňou NR SR p. Tóthovou, ministerkou práce sociálnych vecí a rodiny p. Tomanovou, podpredsedom vlády pre ľudské práva a menšiny p. Čaplovičom. Boli to rokovania nielen dvojstranné, ale aj spoločné a výsledkom bolo prijatie „Opatrenia ministerstva financií Slovenskej republiky z 23. apríla 2008 č. 01/R/2008 o regulácii cien nájmu bytov. Vzhľadom na rozporuplné postoje právnikov niektorých vlastníkov vydalo MF SR dňa 25. Septembra Opatrenie č. 02/R/2008, ktoré presnejšie definovalo niektoré právne pojmy pôvodného Opatrenia. Opatrenie nie je terminovo obmedzené!

• V závere roka sme sa venovali pripomienkovaniu „Návrhu koncepcie spôsobu usporiadania vzťahov súkromných vlastníkov bytových domov a nájomníkov bytov dotknutých dereguláciou nájmu cien bytov“. Ktorý pripravilo MVaRR SR. Občianske združenie Právo na bývanie v rámci medzirezortného pripomienkového konania vzniklo k materiálu 19 zásadných pripomienok. Súčasťou návrhu koncepcie boli merateľné sociálne kritériá na vymedzenie nájomcov bytov v zmysle bodu B.3. uznesenia vlády SR č. 357/2008, ktoré vypracovalo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. K tejto časti materiálu sme nemali žiadne výhrady, ministerstvo práce akceptovalo všetky naše pripomienky, ktoré sme prerokovali na niekoľkých spoločných stretnutiach ešte pred tým, ako bola vytvorená konečná podoba kritérií. (Na rozdiel od prístupu ministerstva výstavby, ktoré odmietlo našu účasť pri tvorbe koncepcie...).



tel'stva Starého Mesta, alebo mestského zastupiteľstva hl. mesta SR Bratislavy. Zúčastnili sme sa „Dňa otvorených dverí samosprávy hl. mesta“, kde sme diskutovali s primátorom p. Ďurkovským, ktorý nám prisľúbil pracovné stretnutie, žiaľ v roku 2008 k stretnutiu nedošlo. Absolvovali sme „Deň otvorených dverí NR SR“, kde sme diskutovali s mnohými poslancami MF a požiadal ich o pomoc pri riešení situácie do ktorej sme sa dostali nie vlastným pričinením.



Rok 2009:

• Na naše pozvanie navštívil v januári Slovenskú republiku švédsky generálny sekretár Medzinárodnej únie nájomníkov pán Magnus Hammar zo Švédska. Absolvoval stret-

nutie s ministerkou práce, sociálnych vecí a rodiny p. Tomanovou, stretnutie na ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja, navštívil byty niekoľkých našich členov, diskutoval s nami a na záver svojho pobytu sa zúčastnil Slávnostnej členskej schôdze nášho združenia.

Význam návštevy p. Hammara najlepšie vystihol on sám, keď vo svojom príhovore na slávnostnej schôdzi povedal: „Neprišiel som rozdávať kľúče od nových bytov ani neprinášam hotové riešenie problémov, ktoré tu máte. Je však pre mňa cennou skúsenosťou vidieť a spoznať Vašu situáciu a Vaše problémy, aby som mohol predstaviteľom v Bruseli, OSN, alebo v medzinárodných organizáciách prezentovať problémy podľa vlastných dojmov a aby som potom mohol navrhovať riešenia.“

• V polovici mesiaca apríl sme sa na pozvanie Združenia najemníkov Slovenskej republiky zúčastnili na medzinárodnej konferencii o súčasných problémoch nájomníkov býva-



júcich v reštituovaných a privatizovaných bytoch v krajinách Strednej a Východnej Európy. Konferencie sa zúčastnili okrem zástupcov jednotlivých krajín aj zástupcovia IUT a FEANTSy (organizácia zaoberajúca sa o.i. bezdomovectvom), ako aj právni experti z Fínska, Dánska, Anglicka, Írska, Francúzska, Španielska a ďalších krajín. FEANTSA informovala o svojich krokoch v súvislosti s podaním kolektívnej sťažnosti na vládu Slovenskej republiky. Sťažnosť bola podaná Európskemu výboru pre sociálne práva. Jej predmetom bolo porušenie čl. 31 (Právo na bývanie), čl. 16 (Právo rodiny na ochranu) a čl. E (zákaz diskriminácie) Revidovanej európskej sociálnej charty. Naša delegácia odovzdala každému účastníkovi konferencie obsiahlu správu o situácii nájomníkov na Slovensku, z ktorej sme odprezentovali ústnou formou značnú časť v diskusií. Najsilnejšia reakcia bola zo strany slovenských kolegov, ktorí konštatovali, že situácia v Slovinsku a na Slovensku je identická a máme rovnaké návrhy na riešenie situácie. So Slovinským združením úzko spolupracujeme.

• V roku 2009 sme absolvovali niekoľko rokovaní na MVaRR SR a MPSVaR SR. Mimoriadne dôležité bolo pripomienkové konanie na MVaRR SR k „Návrhu koncepcie spôsobu usporiadania vzťahov súkromných vlastníkov bytových domov a nájomníkov bytov dotknutých dereguláciou nájmu cien bytov“. Napriek tomu, že MVaRR SR nám dalo vo všetkom za pravdu, naše pripomienky neboli akceptované. K navrhovanej koncepcii v rámci medzirezortného pripomienkového konania MPSVaR SR vzniklo 28 pripomienok, z toho 18 zásadných. Vláda SR sa návrhom koncepcie zaoberala až po rozporovom konaní na úrovni ministrov výstavby (p. Štefanov) a ministerky práce (p. Tomanová). Dňa 16. septembra bolo prijaté Uznesenie vlády SR č. 640 (uverejňujeme ho v plnom znení).

• Aj v roku 2009 sme sa zúčastnili Dňa otvorených dverí samosprávy hl. mesta SR a dohodli sme si pracovné stretnutie s primátorom Bratislavy p. Ďurkovským. Stretnutie sa uskutočnilo.



Predseda OZ spolu s p. primátorom rokoval aj s ministrom výstavby p. Štefanovom. Pán primátor na tomto stretnutí prisľúbil poskytnúť na výstavbu bytov v Bratislave pozemky.

• V hojnom počte našich členov sme absolvovali Deň otvorených dverí na Úrade vlády SR, diskutovali sme s predsedom vlády p. Ficom, podpredsedom vlády pre ľudské práva a národnostné menšiny p. Čaplovičom a ďalšími prítomnými členmi vlády. Nemenej úspešné bolo aj naše stretnutie s poslancami parlamentu na Deň otvorených dverí NR SR.

• V závere roka sme opäť navštívili Brusel. Z príležitosti Medzinárodného dňa nájomníkov sa v sídle EU konala medzinárodná konferencia o bývaní. V oficiálnom programe vystúpil aj podpredseda nášho OZ s príspevkom o súčasnom stave nájomníkov v SR. Vystúpenie malo pozitívny ohlas a informovali o ňom aj zahraničné médiá.

(Pokračovanie v budúcom čísle)



Vlády by mali otvoriť cestu sťažnostiam zo strany občianskej spoločnosti pre porušovanie sociálnych práv

Ochrana sociálnych práv podstúpi počas prebiehajúcej ekonomickej krízy ďalšie skúšky. Tak ako iné ľudské práva sú sociálne práva obsiahnuté v zmluvách, na ktorých sa dohodli vlády, pričom jednou z nich je Európska sociálna charta. Výzvou zostáva zabezpečiť, aby tieto dohody sa uplatňovali v skutočnosti. Na to je potrebné, aby boli ľudia o právach informovaní a mali možnosť podať sťažnosť, ak považujú svoje práva za porušené. V tomto smere môžu hodnotný prínos poskytnúť aktívne skupiny občianskej spoločnosti.

Podpora Európskej sociálnej charty (revidovanej) sa v posledných mesiacoch rozšírila. Maďarsko a Slovensko tento dokument ratifikovali a Ruská federácia a Srbsko spustili proces na prijatie podobného rozhodnutia v blízkej budúcnosti. Presvedčivá väčšina členských štátov Rady Európy sa zaviazala rešpektovať Chartu v jej pôvodnej alebo revidovanej podobe.¹

Toto je pokrok. Kľúčovým problémom ľudskoprávnym noriem je však ich uplatnenie v skutočnom živote. S cieľom zabezpečiť realizáciu Charty bol založený kontrolný orgán, Európsky výbor sociálnych práv (EVSP), aby skúmal správy od zmluvných štátov o opatreniach, ktoré podnikli za účelom implementácie noriem. Závety Výboru sa predložila Vládnejmu výboru, ktorý vykonáva ďalšie opatrenia.

K tomuto mechanizmu sa pridá ďalší element. Skúsenosť Medzinárodnej organizácie práce preukázala hodnotu systému prijímania podaní od sociálnych partnerov o konkrétnom porušení práv. Vychádzajúc z tejto skúsenosti bol prostredníctvom Protokolu k Európskej sociálnej charte založený systém kolektívnych sťažností.

Tento mechanizmus existuje už vyše desať rokov, ale iba 14 štátov sa rozhodlo k nemu pristúpiť.² To je škoda, pretože procedúra kolektívnych sťažností účinne prispieva k uplatneniu sociálnych práv zaručených Chartou.

Predtým bol Európsky výbor sociálnych práv v rozvíjaní svojho precedenčného práva, ktoré vychádza z predložených správ členských štátov, obmedzený skúmaním týchto správ a rozhodovaním o ich súlade s Chartou. Vďaka procedúre podávania sťažností získal proces preverovania novú dynamiku. Umožňuje výboru, podľa jeho vlastných slov, „vykonať právne vyhodnotenie situácie v štáte vo svetle informácií získaných zo sťažností a začať sporové konanie, ktoré zo sťažností vychádza“.³

Kolektívne sťažnosti môžu podať medzinárodné organizácie zamestnávateľov a odborové organizácie, ktoré sa podieľajú na činnosti Vládneho výboru4, iné medzinárodné mimovládne organizácie, ktoré majú poradný štatút v rámci Rady Európy, práve tak ako národné organizácie zamestnávateľov a odborové organizácie dotknutých zmluvných strán. Okrem toho každý štát môže prostredníctvom osobitného vyhlásenia splnomocniť národnú mimovládnu organizáciu na podávanie sťažností proti nemu. Doposiaľ tak spravilo len Fínsko.

Sťažnosti skúma EVSP a vyhlási ich za prijateľné, ak spĺňajú formálne náležitosti. Potom nasleduje písomné konanie, ktoré zahŕňa výmenu medzi stranami. Ostatné zmluvné štáty, ako aj organizácie zamestnávateľov, a odborové organizácie môžu tiež predložiť svoje komentáre.

EVSP môže rozhodnúť, že bude viesť verejné pojednávanie. Nasledne vydá meritórne rozhodnutie o sťažnosti, ktoré doručí zúčastneným stranám a Výboru ministrov v správe, ktorá je zverejnená v lehote štyroch mesiacov. Výbor ministrov prijme rezolúciu. Ak to pokladá za vhodné, môže odporučiť príslušnému štátu prijatie osobitných opatrení, aby uviedol situáciu do súladu s Chartou.

Procedúra napriek nízkemu počtu zmluvných štátov, ktoré

k nej pristúpili a jej kvázi-súdneho charakteru, jednoznačne prekonala očakávania. Výbor sa zaoberal kľúčovými problémami zraniteľnosti a diskriminácie:

- nedostatočná ochrana autistických detí
- diskriminácia Rómov v práve a praxi v oblasti bývania
- nedostatočná lekárska pomoc pre deti nelegálnych imigrantov
- telesné tresty na deťoch
- nedostatočný spôsob akým štát predchádza vplyvu na životné prostredie v hlavných oblastiach ťažby lignitu a nedostatok vhodnej stratégie za účelom predchádzať a reagovať na zdravotné riziká hroziace populácii
- neuspokojivá implementácia legislatívy v oblasti predchádzania súdneho vyst'ahovaniu a nedostatok opatrení poskytujúcich riešenie otázky ubytovania pre vyst'ahované rodiny
- diskriminácia detí s mentálnym postihnutím v oblasti vzdelania
- riziká spôsobené prostredím a nedostatok primeranej lekárskej starostlivosti týkajúce sa Rómov.⁵

V úlohe orgánu poskytujúceho autentický výklad Charty, EVSP preukázal, že nepôsobí vo vákuu. Bol vystavaný na normách Rady Európy s osobitným odkazom na Európsky dohovor o ľudských právach a ak je to relevantné aj na iné dôležité medzinárodné normy ako Dohovor OSN o právach dieťaťa. V mojej práci Komiséra citujem tiež jeho precedenčné právo. Európsky súd pre ľudské práva nedávno vysvetlil ako precedenčné právo EVSP môže byť zdrojom výkladu. „Procedúra kolektívnych sťažností má preventívnu dimenziu. Sťažnosti podané na EVSP sa nezaobierajú individuálnymi prípadmi, ale všeobecnými nedostatkami v práve a praxi.“

Vyhodnotenia urobené Výborom môžu slúžiť štátom pri prijímaní opatrení na nápravu situácie a tak zabrániť individuálnym žiadostiam na štrasburský súd. Prínosom pre preventívny aspekt je skutočnosť, že Výbor môže pri predložení pravidelnej správy odkázať na problém, ktorým sa zaoberal v rámci prerokovania sťažnosti

Niekoľko štátov skutočne napravilo situáciu, ktorá vyšla najavo vďaka tejto procedúre. V novembri 2006 som uvítal, že grécky parlament prijal zákon o domácom násilí, na základe ktorého boli zakázané telesné tresty na deťoch. Prijatie zákona bolo reakciou na rozhodnutie EVSP o kolektívnej sťažnosti proti Grécku.

Ako odpoveď na sťažnosť týkajúcu sa práv súvisiacich s bývaním sa Francúzsko podujalo vziať do úvahy rozhodnutie Európskeho výboru sociálnych práv pri implementácii zákona o vymáhateľnom práve na bývanie.

V prípade týkajúcom sa práva na vzdelanie detí s autizmom francúzska vláda vyhlásila, že situáciu uvedie do súladu s Revidovanou chartou a že prijala opatrenia na za týchto účelov.

Procedúra kolektívnych sťažností má niekoľko výhod. Je relatívne rýchla a nebyrokratická. Kritériá prijateľnosti sú flexibilnejšie ako na súde v Štrasburgu. Sťažnosť môže byť prijatá aj vtedy, ak neboli vyčerpané všetky vnútroštátne prostriedky a ak podobný prípad je doteraz v konaní pred národným alebo medzinárodným orgánom.

Úprimne dúfam, že viaceré vlády prijmú opatrenia na využívanie tohto systému sťažností vo vzťahu sa na k vlastnej krajine. Dúfam, že odborové organizácie, skupiny zamestnávateľov a iné organizácie občianskej spoločnosti zväžia systematickejšie využitie tohto mechanizmu s cieľom ochrany sociálnych práv.

Thomas Hammarberg, Štrasburg

Starosta občanom nevyhovel, poslanci áno

Právo na bývanie formou PETÍCIE požiadalo starostu MČ BA – Staré Mesto ing.arch. Andreja Petreka o zvolanie mimoriadneho zasadnutia zastupiteľstva za účelom prerokovania pomoci nájomníkom bývajúcim v privatizovaných a reštituovaných domoch. Starosta našej požiadavke nevyhovel. Z jeho odpovede vyberáme: „Zvolať zastupiteľstvo môžem, ak o to požiadajú aspoň tretina poslancov Miestneho zastupiteľstva, alebo 20% obyvateľov našej mestskej časti. Sám nebudem iniciatívne zaraďovať na rokovanie Vami navrhovaný bod z dôvodov, ktoré som opakované už veľakrát vysvetlil: Mestská časť nie je kompetentná riešiť problémy nájomníkov reštituovaných domoch, nemá na vyriešenie situácie, v ktorej sa nájomníci ocitli technické ani právne možnosti a ja osobne sa budem brániť prijať zodpovednosť za stav, do ktorého sa dostali nájomníci bytov v reštituovaných domoch bez zavinenia obce.“

Zákon o obecnom zriadení v §25 uvádza, že poslanec obecného zastupiteľstva je povinný najmä obhajovať záujmy obce a jej obyvateľov. Ďakujeme poslancom, ktorí si svoju povinnosť splnili a podpísali sa pod ŽIADOSŤ o zvolanie mimoriadneho zastupiteľstva. Už teraz je ich viac ako jedna tretina. Pán starosta, my nehladáme toho, kto je zodpovedný, hľadáme pomoc a riešenie. Aj nájomcovia privatizovaných bytov.

MINI KVÍZ

Nájomníkom v Banskej Štiavnici odpojil majiteľ elektrickú energiu. Okresný súd prikázal majiteľovi elektrinu pripojiť. Krajský súd rozsudok potvrdil. Rozhodnutie je právoplatné. Myslíte si, že majiteľ elektrinu pripojil?

Poznámky:

¹ Zo 40 štátov, ktoré ratifikovali Európsku sociálnu chartu, 27 z nich je viazaných Revidovanou chartou a 13 Chartou z roku 1961.

² Tími sú: Belgicko, Bulharsko, Chorvátsko, Cyprus, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Írsko, Taliansko, Holandsko, Nórsko, Portugalsko, Slovensko a Švédsko

³ Rozhodnutie týkajúce sa prijateľnosti: ICJ v. Portugalsko (Kolektívna sťažnosť č. 1/1998), 10. marec 1999, §10.

⁴ Európska konfederácia odborových organizácií, BUSINESSEUROPE (predtým UNICE) a Medzinárodná organizácia zamestnávateľov.

⁵ Úplný zoznam 57 doposiaľ podaných kolektívnych sťažností možno nájsť na: http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/socialcharter/Complaints/Complaints_en.asp

⁶ Demir a Baykara v. Turecko Rozsudok Veľkej komory ESRP, 12. november 2008.

„Dostupné aj na internetovej stránke komisára www.commissioner.coe.int“.



Zemiak, horúci už dve desaťročia



Hádam žiaden z dôsledkov spoločenskej zmeny po novembri 1989 nevyzerá aj po mnohých rokoch tak neriešiteľne, ako problém nájomcov bytov v reštituovaných domoch. Snaha napraviť jednu krivdu sa v niektorých prípadoch stala inou krivdou. Je to problém neriešiteľný, alebo iba neriešený? Ja som presvedčená, že kameň úrazu je práve v tom, že namiesto

hľadania riešení si tento horúci zemiak prehadzujú medzi sebou vláda, samospráva, vlastníci aj nájomcovia. Prekážku v hľadaní praktických riešení vidím aj v tom, že sa tvárimo, ako keby išlo o jeden problém, odstrániteľný jediným riešením. Najčastejšie ho zainteresovaní vidia v zákone. Lenže situácia rôznych domov, ale aj rôznych nájomcov je často veľmi odlišná. Sú tu takí, ktorí sa nevedia brániť neľudskému šikanovaniu vlastníkov, je im odopierané právo na dôstojný život. Ale aj takí, ktorí nie sú na bývanie v nájomnom byte odkázaní, len stále veria, že sa im umožní výhodný odpredaj do osobného vlastníctva. A medzi nimi celá škála. Sú tu domy, kde má svoj podiel mesto a riešenie je skôr otázkou vôle. Sú domy, kde je vlastník ochotný spolupracovať, ale aj také, kde spoluprácu iba predstiera.

Veľká časť nájomcov vidí riešenie v ďalšom predĺžovaní regulovaného nájomného. Áno, regulované nájomné by bolo správnym nástrojom, pokiaľ by sa čas regulácie využil na hľadanie skutočného riešenia. Ale samo o sebe riešením nie je. Naráža totiž na vlastnícke práva majiteľov domov – a sú

v Štrasburgu s ním môže urobiť veľmi krátky koniec. Čo potom? Ako pomôže regulácia nájomného tým, ktorých majiteľ odstavuje od vody či energií aj napriek tomu, že riadne platia? Tým by omnoho viac pomohla služba erudovaného právnik... Som presvedčená, že to, čo väčšina nájomcov potrebuje, nie je zákon, ale bývanie.

Prvým krokom musí byť zmapovanie rozsahu celého problému a všetkých jeho podôb. Posúdenie každého prípadu – a pokiaľ možno ich kategorizácia. A rýchla pomoc tým, ktorých situácia je zahabujúca pre mestskú časť, mesto aj štát, v ktorom žijú. Považujem za prinajmenšom cynické, keď sa občania v situácii núdze obrátia na svojho starostu – a ten ich odkáže na vládu. Roky zo staromestskej samosprávy zaznieva heslo „štát to spôsobil, nech to rieši štát“. Nikto to však nevyrieši sám. Ale starosta sa má o svojich ľuď v prvom rade postarať. A potom sám, ako ich zástupca môže a má iniciovať, aby si všetci zainteresovaní namiesto prehadzovania horúceho zemiaka sadli za spoločný stôl a začali z toho zemiaka po kúskoch odkrajovať. Staré Mesto, mesto Bratislava a štát – v komunikácii a spolupráci s vlastními aj nájomcami – musia napláňovať kroky. A konečne začať niečo robiť. Každý môže prispieť niečím: administratívnymi kapacitami na zmapovanie skutkového stavu, pozemkami, nehnuteľnosťami, finančnými zdrojmi... Ale aj úpravou legislatívy tak, aby bola výstavba nájomných bytov pre samosprávu výhodnejšia. Áno, nájomné byty – v niektorých prípadoch aj sociálne – vo vlastníctve samosprávy. To je východisko pre tých nájomcov, ktorí nemajú iné možnosti. Je jedno, či vzniknú novou výstavbou alebo rekonštrukciou nebytových priestorov.

Nedá sa pri tejto téme nemyslieť aj na minulosť. Čo sa prehadžovalo na našu škodu a niečí prospech, už sa nevráti. Ale pri pomyslení, koľkými bytmi a nebytovými priestormi Staré Mesto disponovalo kedysi a koľko ich má dnes, je mi smutno. O to viac, keď zisťujem, za aké smiešne sumy sa ich zbavilo. Nebyť toho, iste by sa nám riešenia pre nájomcov reštituovaných bytov hľadali ľahšie. Prosím, všimajte si aj tento rozmer. A pozrite sa, kto všetko má z toho lacného výpredaja nášho spoločného majetku prospech. Aby ste sa vedeli v novembri správne rozhodnúť.

...koľkými bytmi a nebytovými priestormi Staré Mesto disponovalo kedysi a koľko ich má dnes...

PhDr. Tatiana Rosová, poslankyňa NR SR





Návrh OZ Právo na bývanie na riešenie problému nájomníkov v reštituovaných a privatizovaných domoch

Základné východiská

1. Nájomníci si problém nespôsobili sami, a preto považujeme za nevyhnutné nájsť spravodlivé riešenie, ktoré odstráni ich diskriminované postavenie voči ostatným občanom, ktorí sa k svojmu bývaniu dostali nielen vlastnou zásluhou, najmä s pomocou štátu (výhodné kúpy bytov za symbolické zlomkové ceny, v minulosti aj priame a nenávratné dotácie pre individuálnu výstavbu a pod.). Nájomníci si takéto riešenie zaslúžia, keďže drvivá väčšina občanov, ktorí sa k vlastnému bývaniu dostali s pomocou štátu môžu za svoje vlastníctvo vďačiť verejným zdrojom, do ktorých prispievali aj nájomníci v reštituovaných a privatizovaných domoch

2. Riešenie má hľadať subjekt, ktorý súčasný stav spôsobil nedomyselnými reštitúciami resp. privatizáciou niektorých podnikových bytov t.j. štát (tu nejde o to, ktorá vláda, problém sa nerieši a ťahá viac ako 19 rokov) a samosprávy, ktoré dlhé roky vedeli, že uvedený problém existuje a neurobili nič pre to, aby ho riešili resp. vyriešili. Štát znarodnil bytové domy, ten istý s nimi potom narábala desaťročia ako s vlastnými, t.j. prenajímal ich ako vlastné a ten istý štát na to po r. 1989 okamžite „zabudol“, vrátil ich pôvodným majiteľom resp. ich dedičom ako keby sa nič iné nestalo.

Navrhované možnosti riešenia:

Výstavba náhradných bytov, ktoré si budú nájomníci môcť odkúpiť za podobných podmienok, ako ich spoluobčania (za podobné ceny, ako tie, podľa ktorých sa obecné byty predávajú podľa zák. 182/1993 Z.z. v znení neskorších predpisov). Náhradné byty by mali byť primeranou náhradou za byty, ktoré nájomníci v súčasnosti obývajú. Súčasný návrh (najmä z dielne MVAR), ktoré sú postavené na zásade poskytovania nájomných bytov len prehlbujú súčasnú diskrimináciu. Argument, podľa ktorého nemajú nájomníci právo dožadovať sa iných náhradných bytov ako nájomných, keďže byty, ktoré dnes nájomníci obývajú rovnako nevlastnia, je nesprávny. Zabúda sa však na to, že ich nevlastnia nie preto, že by si to spôsobili sami, ale nie sú vlastníckmi preto, že im to štát neumožnil tak ako v prípade 97% ostatných obyvateľov bývalých štátnych resp. družstevných bytov (ktorí sa o svoje bývanie „postarali“ tak, že si vypísali žiadosť, odniesli si ju na miestny úrad a počkali si v pokoji doma na výzvu a potom uhradili symbolických niekoľko tisíc korún (aj tie mohli uhrádzať na splátky ak ich nemali). Stávať riešenie na výstavbe nájomných bytov je v podmienkach Slovenska navyše nie celkom možné, keďže nájomné bývanie na Slovensku de facto neexistuje (súčasná legislatíva nepodporuje ozajstné nájomné bývanie, t.j. bývanie, ktoré nájomcovi garantuje dlhodobú istotu bývania a dostatočné užívateľské práva). Ozajstné nájomné bývanie bolo pred r. 1989 keď mal nájomník istotu pevného nájmu, mohol si podľa vlastného uváženia prihlásiť do bytu ďalšie osoby (dôležité pre rozvoj rodín), nájomná zmluva bola bez problémov dedičná, nájomník mohol v byte bez problémov realizovať úpravy bytu podľa potrieb a pod.). Pôvodné veľkorysé užívateľské práva boli po r. 1990 postupne obmedzované a ako náhradu za obmedzenie užívateľských nájomných práv dostali nájomníci v štátnych bytoch možnosť odkúpiť si byty do vlastníctva, iba nájomníkom v reštituovaných resp. privatizovaných domoch boli len odoberané ná-

jomné práva bez náhrady. Poskytnutie bytových náhrad formou nájomných bytov by preto nájomníkom v reštituovaných a privatizovaných domoch za súčasného právneho stavu neposkytlo ozajstnú istotu bývania a navyše by ostali „len nájomníkmi“ v prostredí, ktoré bolo umelo a pod tlakom štátu nastavené tak, že občania Slovenska bývajú vo vlastnom. Podmieňovanie bytových náhrad prísnymi reštriktívnymi sociálnymi podmienkami považujeme za neférové; dnes ide štát prísne sledovať majetkové pomery ľudí, ktorým by mal poskytnúť bytovú náhradu, pričom ten istý štát sa v prípade ľudí, ktorým predával byty za symbolické ceny alebo im dával dotácie na stavby domov vôbec nezaujímal o to, koľko majú peňazí v banke, koľko má pani domáca kožuchovej, aké majú auto alebo chatu a pod. Stanovovať prísne kritériá práve na ľudí, ktorí viac ako 15 rokov žijú v existencnej neistote a odtŕpeli si svoje považujeme za krajne neférové.

Poskytnutie finančnej náhrady v primeranej výške (napr. priemerná trhová cena bytu istej veľkosti v obci, v ktorej nájomník žije) – takéto riešenie je vhodné v prípadoch, ak pomôže nájomníkovi zaobstarať si bývanie vlastnými silami, v prípadoch, kde je výstavba bytových náhrad problematická a pod.

Odkúpenie si bytu, v ktorom nájomník v súčasnosti žije – aj takéto riešenie je právne (a podľa názoru OZ Právo na bývanie aj ústavne) priechodné. Predpokladalo by to však vyvlastnenie reštituovaného majetku a poskytnutie primeranej náhrady resp. zrušenie predkupného práva vlastníka na podiel obce v podielovom dome. OZ Právo na bývanie si však uvedomuje, že ide o riešenie, ktoré je citlivé najmä politicky. Takéto riešenie je vhodné najmä pre byty vydané v privatizácii.

Oprávnenou osobou - t.j. osobou, ktorá by mala mať nárok na poskytnutie bytovej náhrady prípadne finančnej kompenzácie by mal byť nájomník, ktorý v bytovom dome žil aj pred reštitúciou resp. v čase, keď bol dom v správe orgánov verejnej moci. Oprávnenou osobou by nemal byť nikto, kto sa dobrovoľne a vedome nastáhoval do domu po jeho vydaní reštituentovi resp. po privatizácii, ak by táto zásada nebola dodržaná bude dochádzať k absurdným situáciám, keď štát poskytne náhradu rodine reštituenta, ktorá sa do domu nastáhovala po vydaní nehnuteľnosti vlastníkom.

Poznámka na záver:

Obyvatelia v reštituovaných a privatizovaných domoch trpia už viac ako 19 rokov. Pri hľadaní riešenia situácie by mal zákonodarcu brať do úvahy aj túto skutočnosť, v tomto kontexte sa očakáva istá veľkorysosť a nie úvahy nad tým, či náhodou niekto nezískal o 2 m² viac, ako mal doteraz a podobné malichernosti.

OZ pokladá za potrebné pripomenúť, že napr. riešenie č. 1 – náhradné byty, bude aj pri poskytnutí bytovej náhrady zásah do života občana, ktorý sa bude musieť presťahovať do iného prostredia. V podobných prípadoch, keď štát sťahoval občanov (napr. pri výstavbe vodných diel) sa štát snažil vyjsť občanom v ústrety napr. v prípadoch, keď boli za staré domy poskytované pomerne štedré finančné náhrady alebo nové náhradné domy. OZ právo na bývanie si myslí, že ak vedel byť štát voči občanovi veľkorysý vtedy, keď ho potreboval (napr. ak potreboval vysídliť obce kvôli výstavbe priehrad, ciest a pod.) môže byť veľkorysý aj v prípade občanov, voči ktorým má už viac ako 19 ročný dlh.

Čo pripravujeme?

- Dňa 10.9.2010 spolupráci s IUT usporiadame v Bratislave medzinárodnú konferenciu pre krajiny Strednej a východnej Európy na tému „Právo na bývanie“.
- Pravdepodobný termín najbližšej schôdze OZ je naplánovaný na 16. 9. 2010. Našou snahou je zabezpečiť účasť čo najväčšieho počtu poslancov MZ, vrátane p. starostu a ďalších hostí.
- Krátko na to predpokladáme, že sa uskutoční

- mimoriadne zasadnutie zastupiteľstva MČ Bratislava – Staré Mesto.
- V termíne 30.9. až 4.10.2010 sa zúčastníme celosvetového kongresu IUT v Prahe. Kongres sa koná raz za tri roky.

- Pred komunálnymi voľbami máme záujem usporiadať pre občanov mestskej časti Bratislava - Staré Mesto besedu s kandidátmi na starostu Starého Mesta.
- Vo vydávaní nepravideľ-



Čo znamená IUT?

IUT Medzinárodná únia nájomníkov (International Union of Tenants) je medzinárodná mimovládna organizácia združujúca 55 národných zväzov v 45 krajinách na svete, z toho v 33 krajinách v Európe (v rámci EÚ sú majú v IUT zastúpenie všetky členské krajiny okrem Bulharska, Litvy, Cypru a Malty).



Čo znamená FEANTSA?

FEANTSA je Európska federácia národných organizácií pracujúcich s bezdomovcami. Je zameraná na prevenciu a zmiernenie chudoby a sociálneho vylúčenia osôb ohrozených alebo žijúcich v bezdomovectve. V súčasnosti má viac ako 100 členských organizácií pracujúcich v 30 Európskych krajinách.

neho periodika budeme pokračovať, nasledujúce vydanie bude po letných prázdninách. Ak máte záujem prispieť svojím príspevkom do ďalšieho vydania, spoluprácu uvítame.



Ministerstvo výstavby informuje

V súvislosti s opatrením Ministerstva financií SR z 25. Septembra 2008 č.02/R/2008, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Ministerstva financií SR Slovenskej republiky z 23. apríla 2008 č. 01/R/2008 o regulácii cien nájmu bytov sa na Ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja SR v období od 1.10.2008 do 31.12.2008 prihlásilo 887 nájomcov. Ďalších 36 nájomcov sa prihlásilo po 31.12.2008, čo predstavovalo spolu 923 nájomcov.

Z Bratislavy sa prihlásilo spolu 706 nájomcov, pričom z okresu Bratislava I.)

- 527 nájomcov, Bratislava II.
- 44 nájomcov, Bratislava III.
- 98 nájomcov, Bratislava IV.
- 20 nájomcov a Bratislava V.
- 17 nájomcov.

ide o ukážkovú diskrimináciu voči ostatným občanom, ktorí si mohli odkúpiť bývalé štátne byty.

STANOVISKO Občianskeho združenia Právo na bývanie k niektorým tvrdeniam na adresu nájomníkov v reštituovaných domoch prezentovaných na verejnosti

Členovia občianskeho združenia Právo na bývanie sa často stretávajú s názorom, podľa ktorého si obyvatelia v domoch vydaných v rámci reštitúcií neoprávnene užívajú privilegia bývania v luxusných bytoch v lukratívnych lokalitách, pričom tieto privilegia získali v časoch pred rokom 1989. Širitelia takýchto názorov ďalej často dodávajú, že nájomníci ako protežované osoby počas bývalého režimu, ktoré obsadili luxusné byty v centrách miest (zatiaľ čo ostatní občania sa museli zmieriť s bytom prideleným na sídlisku) sa nechcú zmieriť s faktom, že reštitúcie po roku 1989 iba vracajú byty, ktoré boli neoprávnene zabraté pôvodným vlastníkom. Takéto tvrdenia sa nezriedka ozývajú aj z úst predstaviteľov štátnych inštitúcií, a to najmä Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR. Občianske združenie Právo na bývanie k takýmto a podobným tvrdeniam predkladá nasledovné stanovisko:

Dôrazne sa ohradzuje voči akýmkoľvek tvrdeniam, ktoré spájajú súčasných nájomníkov v reštituovaných domoch s osobami, ktoré sa podieľali na prijímaní rozhodnutí o vyvlastňovaní súkromného majetku po r. 1948. Takéto účelové konštrukcie nemajú žiadnu logiku ani faktickú oporu.

Skutočnosť, že niekto pred rokom 1989 býval v centre mesta vôbec nebola znakom príslušnosti k privilegovaným vrstvám. Byty sa pridelovali direktívne a občan nemal možnosť do rozhodnutí niekdajších úradov zasahovať. To, že niekto napríklad pred 40 alebo viac rokmi dostal pridelený byt v lokalite, ktorá dnes patrí do centra mesta je dané najmä tým, že iné byty v tomto období jednoducho neexistovali, prvé sídliská sa začali budovať koncom 50-tych a začiatkom 60-tych rokov a masová výstavba nových bytov prebiehala až v 70-tych resp. 80-tych rokoch, to je jednoduché a logické vysvetlenie prečo dnes napríklad dôchodca, alebo jeho potomkovia obývajú byt v centre mesta – v minulosti totiž iná možnosť ani nebola.

Lokalita, v ktorých sa väčšinou nachádzajú reštituované resp. privatizované byty sa „lukratívnymi“ stali hlavne po r. 1989 (tento fakt platí najmä pre Bratislavu), i keď o „lukratívnosti“ pre obyvateľov, ktorí sa do centra nechodia zabávať alebo nakupovať, ale žijú tam, by sa dalo aj dnes diskutovať. V minulosti však bývanie v centre nebolo žiadnym privilegiom. Bytový fond v centrách miest bol zanedbaný, typickým javom centra Bratislavy bol napríklad vysoký podiel neprispôsobivých obyvateľov (ktorí nakoniec za svoje zdevastované byty od štátu dostali na sídliskách náhrady, ktoré si mohli neskôr výhodne odkúpiť). V minulosti bývanie v centre bolo všetko ostatné, len nie luxus, pokiaľ za

luxus niekto nepovažuje sústavné riešenie technických problémov v zastaraných a zanedbaných bytoch, problémy s kúrením (drvivá väčšina domov v centre kúrila pevným palivom na rozdiel od sídlisk s modernými diaľkovými rozvodmi tepla) atď. Dôvodom, prečo niekto býval v centre bola práve skutočnosť, že nepatril medzi privilegovaných a nedokázal si pre seba vybaviť bývanie v modernej novostavbe. Je všeobecne známe, že pri pridelovaní novopostavených bytov pred r. 1989 sa zohľadňovali aj „odporúčania“ orgánov KSS, pričom stanoviská k poradovníkom sa zasielali hlavne pred kolaudáciou nových sídlisk a nie pri pridelovaní bytu 2., 3. alebo 4. kategórie v starých domoch.

Ďalšou všeobecne známou skutočnosťou je aj fakt, že mnohé byty v centrách miest boli často byty s nízkou vybavenosťou (spoločné rozvody vody a sociálne zariadenia na chodbe, zatekajúce steny, hnilé parkety a pod.) a len vďaka práci a finančným investíciám nájomníkov sa podarilo takéto byty dostať do slušne obývatel'ného stavu.

Nie je pravdou ani to, že by sa v reštituovaných domoch nachádzali len samé veľkometražné byty. Pri veľkej časti bytov ide o byty o rozlohe okolo 70 – 90 m², čo nepresahuje priemerný štandard v SR. Existujú aj väčšie byty, v ktorých však v mnohých prípadoch žijú aj mnohopočetné a hlavne viacgeneračné rodiny, ktoré veľké byty obývajú legitímne.

Vyššie uvedené skutočnosťou o stave bytového fondu v centrách miest, spôsobe pridelovania bytov ako aj iné fakty z histórie bytovej výstavby na Slovensku sú všeobecne známe. Mali by byť známe najmä pracovníkom verejnej správy, ktorí sa zaoberajú bytovou politikou. Je preto o to smutnejšie, ak tvrdenia o tom, že obyvatelia reštituovaných domov získali svoje luxusné byty v centre mesta ako privilegovaní a protekční chránenci komunistických štruktúr. Ak sa takéto tvrdenia napríklad ozývajú z úst predstaviteľov MVARR SR, ktorí sú poverení riešením problému reštituovaných a privatizovaných domov sú iba dve vysvetlenia. Buď ide o ľudí s nedostatkom odborných vedomostí o problematike, alebo ide o prejav ľudskej zloby, závidistie a neprijateľnosti. V oboch prípadoch vybudujú vyššie uvedené tvrdenia na adresu nájomníkov reštituovaných domov pochybnosti o profesionalite ich autorov a v konečnom dôsledku aj pochybnosti o ich spôsobilosti podieľať sa na spravodlivom a dobrom riešení problému nájomníkov v reštituovaných a privatizovaných domoch. Na okraj si dovoľujeme uviesť, že medzi obyvateľmi reštituovaných domov je veľa takých, ktorí boli počas minulého režimu priamo politicky prenasledovaní.

Slovinsko – Slovensko, stačí nám remíza...

Slovinskí nájomcovia reštituovaných a privatizovaných bytov prostredníctvom medzinárodnej organizácie FEANTSA podali v roku 2008 kolektívnu sťažnosť Európskemu výboru pre sociálne práva. Výbor pre sociálne práva Rady Európy vydal v roku 2009 rozhodnutie vo veci, ktoré sa vo februári 2010 stalo konečným a nemenným. Výbor konštatuje, že čo sa týka zaobchádzania s bývalými držiteľmi práva na bývanie, obývajúcich byty, ktoré boli vrátené predošlým vlastníkom ide o ukážkovú di-

skrimináciu voči ostatným občanom, ktorí si mohli odkúpiť bývalé štátne byty. Neexistujú žiadne rozdiely medzi uvedenými dvoma kategóriami nájomníkov ani v spôsobe nadobudnutia užívateľského práva ani neexistuje dôvod domnievať sa, že by si v minulosti takýchto rozdielov bol vedomý resp. mal odlišný vzťah k štátu a príslušným štátnym úradom. Výbor pre ľudské práva pre Slovensko záväzným spôsobom skonštatoval závažné porušenia sociálnych práv nájomníkov v reštituovaných domoch. Legitímny orgán

Rady Európy skonštatoval, že vďaka ekonomickým zmenám a transformačným opatreniam vznikla skupina obyvateľov, ktorá sa dostala do nevýhodnej pozície voči ostatným občanom a navyše je trvale vystavená existencnému riziku. Títo ľudia pritom nenesú na vzniknutom stave žiadnu vinu. Svoje rozhodnutie Výbor opiera nielen o ustanovenia RESC ale výslovne zdôrazňuje potrebu posudzovať problém aj v kontexte ďalších medzinárodných právnych nástrojov. V diktke rozhodnutia priamo vyplýva, že k porušeniu došlo dvoma spôsobmi, a to

- a) priamymi zásahmi štátu do práv nájomníkov (znížením právneho stupňa ochrany)
- b) nekonaním štátu po tom, ako problém nerovnakého postavenia nájomníkov v reštituovaných domoch vznikol

Rozhodnutie je právnym precedensom aj v ďalšom kontexte, a to vzhľadom na kolíziu práv vlastníkov a nájomníkov. Doteraz slovinský štát, a obdobne to bolo aj v ďalších krajinách vrátane Slovenska v zásade vždy pri porovnávaní práv nájomníkov a vlastníkov zdôrazňoval

prioritu vlastníckeho práva. Z rozhodnutia Výboru vyplýva, že fakt, že štáty poskytujú vo svojich vnútroštátnych poriadkoch vyšší právny štandard vlastníkom než je zakotvený v medzinárodných dohovoroch resp. než vyplýva z judikatúry ESEK. Zo správy Výboru však vyplýva, že ide o problém ak je poskytnutie prioritných práv vlastníkov domov na úkor nájomníkov a v tomto kontexte stavia práva nájomníkov a vlastníkov na jednu úroveň (toto tak doteraz jasne vyjadrené nebolo).



Bývame – nebývame. Zatiaľ bývame.

Som jednou z tých, ktorí sa nechtiac ocitli v reštituanta. Schválenými právnymi normami spoluobčanov a písomným oznámením z úradu sme sa, v pomere v krátkom časovom horizonte, stali nájomníkmi bytu súkromného majiteľa, aj keď sme sa neprestaňovali.

Niektro sa usiloval o to, aby právo majiteľa na nehnuteľnosť bolo dodržané, a je dobré, ak sú právne požiadavky hocikoho z nás, v praxi realizované čo najskôr.

Moje právo na bývanie, ako aj právo na bývanie občanov s podobným osudom v ďalších objektoch, zostalo nedotknuté – horšie je to už s jeho uplatnením v praxi. Niektorým nájomníkom pôvodne štátnych bytov noví majitelia nehnuteľností poskytli finančné čiastky, prípadne aj náhradné byty, aby mohli so svojím majetkom nakladať podľa vlastných predstáv, a čestne dohliadli nad dodržaním práva na bývanie tých, ktorí do realizácie reštitučných zákonov v objektoch bývali. Z rôznych dôvodov sa však tento postup zabezpečenia bývania obyvateľov reštituovaných objektov nedodržiaval rovnako a pre všetkých. Kým nad právom nadobúdateľov niekto „bdel“, na nedotknuteľnosť práva na bývanie nájomníkov nemá pomaly kto dohliadať. A tak sa oň musia dokonca domáhať. (Pre objektivitu musím podotknúť, že mám to šťastie, že bývam u majiteľa, ktorý nám poskytuje bezproblémové bývanie.)

Neuvediem nič nové, ak napíšem, že nikto z obyvateľov – nájomníkov reštituovaných bytov, ktorí ich obývali ešte pred schvále-

ním zákonov, ktoré nároky nadobúdateľov spravoplatnili, pôvodne nežiadali o to, aby býval u súkromníka. Každý býval v byte prideľovanom podľa platných právnych predpisov. Nepozná nikoho z nájomníkov, kto by chcel vlastníkom zasahovať do ich práv a brániť v užívaní nehnuteľnosti v súlade s právmi na súkromný majetok. Hlavným problémom na všetkých stranách sú peniaze.

Okrem dôvodu na odstránenie krívd páchaných pri zoštatňovaní súkromného majetku, boli, vraj, pre prijatie reštitučných zákonov aj finančné dôvody – mestá a štát nemali dostatok finančných prostriedkov na údržbu nehnuteľného majetku. Noví majitelia domov, či bytov neposkytli časť finančných prostriedkov a náhradné byty nájomníkom na zabezpečenie ich práva na bývanie – lebo podľa ich slov, nemajú peniaze. A tak sa robí tlak na nájomníkov, ktorí pre to, aby nájomné byty od obce dostali – splňali jedno zo základných pravidiel na ich získanie – patrili do skupiny obyvateľov s nižšími príjmami. Mnohým z nich, sa v priebehu uplynulých rokov v živote a práci darilo tak, že boli schopní, zabezpečiť si bývanie formou vlastných finančných prostriedkov, prípadne hypotékami. Úsmevné je (či na zaplakanie?) ak práve od tých, ktorí bývajú v nájomných bytoch len preto, lebo nemali vyššie príjmy, niekto chce, aby platili za bývanie čiastky, ktorých výšku by si majiteľ, či správca objektu mohol určovať sám na základe zákona o deregulácii nájomného. Tlak na prijatie tohto zákona odôvodňujú záujmové sku-

piny nedostatkom finančných prostriedkov spojených s nákladmi na údržbu nadobudnutých objektov. Nad ich právom opäť niekto „bde“ – a jeho prijatie, bez existencie nájomných bytov s regulovanou výškou nájomného, by bolo potvrdením toho, že sa nám nedarí vybrať si spomedzi seba ľudí, ktorí by pri predkladaní zákonov a riadení chodu obcí a miest vychádzali zo skutočnosti, že každý z nás sa môže ocitnúť v takej životnej situácii, akú u iných zaregistroval, ale nepredpokladal, že nechá stopu aj v jeho živote.

Aktuálny termín prijatia uvedeného zákona bol popri individuálnom mámom dožadovaní sa práv nájomníkov v reštituovaných objektoch o riešenie ich situácie, alarmom. Niektorí zvädzali „boj“ o svoje právo na súdoch, ďalší sa usilovali vysvetľovať na úradoch. Viacerí sme očakávali aktívny prístup miestnych, či obecných zastupiteľstiev k tejto otázke za automaticky: logicky sme vychádzali z toho, že vedeli o právach dotknutých strán: nadobúdateľov, odovzdávajúcich i – „odovzdávaných“. S veľkou rezervou som prijímala správy z miestnej tlače: neverila som informáciám o priebehu rokovaní miestneho zastupiteľstva, kde sa občania domáhali svojho práva na bývanie v reštituovanom dome takým spôsobom, ktorý sa oprávnené dal nazvať bojom: veď ak niekto sľúbil v predvolebnej kampani, že tu bude pre občana, stačí spolu problém prediskutovať – a pristúpiť ku varian- tom riešenia. „Alarm“ bol spustený, a nakoľko som nedostávala žiadne informácie

o riešení spoločného problému, napísala som. Osobne som z miestneho zastupiteľstva nepoznala nikoho, tváre a mená mi boli povedomé z pútačov, tlače a – volebných lístkov. Pre istotu som oslovila listom všetkých, neskôr aj všetkých poslancov Hlavného mesta SR. Odpovedí bolo veľmi, veľmi málo. Som si vedomá toho, že v meste s tak veľkým počtom obyvateľstva nie je možné, aby oslovený poslanec odpisoval každému. O to viac som si ich vážila – aj keď konečný, požadovaný výsledok, neprinesli. Usilovala som o komunikáciu, aby som vyriešila – nielen svoj – problém. Nechcem majiteľovi zavádzať, ani obmedzovať jeho práva, súvisiace s osobným vlastníctvom. Hypotéku odmietam. Veľmi si vážim postoj jedného z poslancov, ktorý na môj list reagoval tak, že chodil a „loboval“ na miestnom úrade v prospech mojej rodiny, hoci nás nepozná, a nie je poslancom za náš obvod. Paradoxne, na príslušnom úrade nepochodil. Poďakovala som sa, a s vďakou mu odovzdám svoj hlas v nastávajúcich voľbách. Listami som mierumilovne začala „bombardovať“ úrady. Iný charakter začali mať odpovede vtedy, keď som sa oprela o skupinu ľudí v Občianskom združení Právo na bývanie, so záujmom sme sledovali rozdielnosť odpovedí na rovnaké otázky, ktoré sme dostávali z úradov, či od poslancov, nezávisle na sebe. Neprijemnou skutočnosťou bolo poznanie, ako sa rozchádzajú slová spoluobčanov zvolených do miestneho a mestského zastupiteľstva s ich predvolebnými slovami –

a činní krátko po voľbách; optimistické je poznanie, že niektorí z nich, to po vynaložení síl v prospech obyvateľov, po skončení volebného obdobia s pocitom bezmocnosti „nezabíjali“. Poznatky z rôznych miest a obcí potvrdzujú, že aj v rámci jestvujúcej legislatívy a dokonalom poznaní variabilných možností ekonomiky, sú schopní občania zvolení do miestnych samospráv vykonať pozoruhodné projekty.

Náš postoj ku financiam je riešením nielen problému nájomníkov reštituovaných domov.

Každému, kto vie hospodáriť s eurom v rámci rodiny je jasné, za aké pracovné nasadenie eurá získava, a za aký tovar, či služby, je ochotný finančné čiastky vynaložiť. S týmto postojom by sme mali pristupovať aj k voľbám: pokiaľ vieme, že za prácu – službu každého poslanca budem musieť platiť celé budúce volebné obdobie, rozhodnem, komu som ochotný (-á) na túto prácu poviniť do spoločnej „pokladnice“ prispievať. Prispievať musíme, aj keď sa rozhodneme nezúčastniť sa výberu kandidátov. Uprednostňujem preto možnosť výberu podľa konkrétnych skutkov, činov, nie podľa sľubov.

Politika – aj tá komunálna – je ako chlieb. Potrebujeme ju denne. A bude taký, aký si ho „upečieme.“

Bratislava, 26. 5. 2010

MINI KVÍZ

Na výzvu Ministerstva spravby sa do 31.12.2008 mali prihlásiť všetci nájomcovia reštituovaných a privatizovaných bytov.

Myslíte si, že o tejto povinnosti vedeli všetci?

Bývanie nie je tovar

V dňoch 6 a 7 mája 2010 sa v Barcelone konala konferencia na tému Právo na bývanie organizovaná medzinárodnými organizáciami FEANTSA, Pro Habitat a univerzitou v Barcelone. Účastníci diskutovali o právnych nástrojoch zaručujúcich právo na bývanie a o ich možnom využití. Ďalej sa rokovanie zameralo aj na možnosti zapojenia medzinárodných organizácií na dosiahnutie cieľa – zabezpečenie práva na bývanie v európskych krajinách a jeho implementáciu v praxi.

Z pohľadu nášho problému odznali zaujímavé myšlienky:

Bývanie nie je tovar, ale potreba. V prípade porušenia práva na bývanie dochádza aj k porušeniu ďalších medzinárodne garantovaných ľudských práv (na súkromie, rodinu, dôstojný život, právo na dodávky elektriny a pod.).

Základným dokumentom v tejto oblasti je Revidovaná európska sociálna charta (RESC), kde je problematický článok 31, ktorý viaceré krajiny vrátane SR neratifikovali (vrátane dodatkového protokolu k RESC, ktorý

upravuje mechanizmus kolektívnych sťažností). Neprijatie čl. 31 a dodatkového protokolu komplikuje postihnutým skupinám (aj nám) využitie právnych prostriedkov na ochranu svojich práv, avšak neznamená to, že sú občania v takýchto prípadoch bezbranní, naopak. Od 1.12.2009 sa Európska listina základných práv stala súčasťou Zmluvy o EÚ a i keď výslovne právo na bývanie neobsahuje obsahuje iné ustanovenia ktoré by bolo možné v prípade porušenia práva na bývanie použiť na domáhanie sa pred súdom (napr. čl. 1 zaručujúci ľudskú dôstojnosť, ďalej ustanovenia zakazujúce nehumánne resp. nedôstojné zaobchádzanie, ustanovenie zakazujúce diskrimináciu na základe spoločenského pôvodu, dokonca za určitých podmienok aj ustanovenie zaručujúce majetkové práva). Nepriamo sa aj RESC v plnom znení (aj s čl. 31 a dodatkovými dokumentmi) stal súčasťou Zmluvy o EÚ, nakoľko v preambule Európskej listiny základných práv (ktorá je súčasťou Lisabonskej zmluvy) sa členské krajiny zaviazali akceptovať všetky platné ľudskoprávne dokumenty EÚ aj Rady Európy výslovne aj RESC.



Ako ďalej s nájomcami reštituovaných a privatizovaných bytov?

Ak niekto býva v Starom Meste (samozrejme aj inde, budem však písať o Starom Meste, keďže tu žijem) a štát vrátil dom či byt v reštitúcii pôvodnému majiteľovi, no tak má proste smolu. Štát síce povedal A, bohužiaľ však nepovedal B. Byty a domy síce vrátil pôvodným majiteľom, čo je chválhodné, ale zabudol na nájomcov ktorí v takýchto bytoch bývajú. Pritom týmto nájomcom byt proste za minulého režimu pridelili. A neboli to v tom čase nejaké extra lukratívne byty. Lukratívnymi sa stali až potom, čo sa centrum Bratislavy pomaly začínalo stávať moderným centrom mesta.

S hovorcom nájomcov reštituovaných bytov, pánom Strakom hovorím vcelkom pravidelne. Keďže sa o túto tému celkom zaujímam, prečítal som si aj niekoľko stanovísk a správ v tlači. A priznám sa že z toho nie som dvakrát múdry. Na jednej strane sa písalo že týmto ľuďom boli ponúknuté náhradné byty. Nebolo však špecifikované koľko. Určite nie všetkým. Na druhej strane som sa dozvedel, že to zase až taká pravda nie je a že to bolo len v teoretickej rovine. Nájomníci týchto bytov sú už pomaly na každom zastupiteľstve v Starom Meste a žiadajú pomoc. Chápem. Rovnako chápem aj postoj majiteľov domov a bytov, ktorí nedostávajú tržobné nájomné, pričom sa ale o tieto byty starať musia. Bohužiaľ niektorí už pristúpili k nie celkom kóšer praktikám, ako je vypínanie elektriny či vody.

Obávam sa však, že sa pohybujeme v začarovanom kruhu. Miestna časť Staré Mesto proste nemá dostatok financií na riešenie bytovej otázky nájomcov reštituovaných bytov. To je proste fakt. Štátna moc na to v zásade kašle. Ale pokiaľ každá zo zúčastnených inštitúcií pomôže len trochu, v konečnom dôsledku by sa mohli veci pohnúť dopredu. Tu však treba nielen účasti štátu, ktorý proste túto situáciu spôsobil, ale aj samosprávy ktorá by mala prestať privierať oči a začať ako

prvá. Pre väčšinu ľudí s vyriešenou bytovou situáciou to téma nie je. Stretávam sa s reakciami, že veď to boli nomenklátúrne kádre, ktorí takéto byty dostávali. Nemusí to byť pravda, spoňte si akým spôsobom sa štátne byty pridelovali. Nech by to bol ktokoľvek, je proste poškodený. Na jednej strane je nespravodlivosť že emigrantovi zobrali dom či byt, ale na druhej strane občan byt proste od štátu dostal a teraz má byť vyšťáňovaný? Predstavte si že ste babička, ktorá byt dostala ako štátny, s nájomným ako za štátny byt no a teraz od nej chcú tržobné nájomné zodpovedajúce tomu že sa z lokality nie veľmi vábnej stala lokalita lukratívna. Dôchodok jej na to nestačí, príbuzných nemá, do domova dôchodcov ju nezoberú. Na nový byt nasporené nemá ani zdáleka a hypotéku jej vzhľadom na vek nedajú. Má ísť na ulicu? Aj takéto prípady tam sú, bohužiaľ.

Vyvstávajú tu však ďalšie otázky. Odškodniť všetkých? Alebo len najviac postihnutých? Ak má niekto ďalší byt, treba mu tiež prideliť? V každom prípade by sa táto situácia riešiť mala. Bohužiaľ väčšinou sa na nej vytĺka politický kapitál a riešenie je v nedohľadne. Štát by mal riešiť občanov, ktorých akýmkoľvek spôsobom poškodil, pretože sú to proste občania s rovnakými právami a povinnosťami ako ostatní ktorí si byty kúpili od štátu alebo SBD mohli. Ale nielen štát, v prvom rade by sa o to mala zaujímať samospráva, keďže sú to predsa občania našej mestskej časti. V každom prípade by ma celkom zaujímalo, čo si o tomto probléme myslia aj ostatní občania. Ak by sa totiž problém riešil, riešil by sa aj z peňazí nás všetkých. Najjednoduchšie je pred tým zatvoriť oči a povedať si že veď je to ich problém, prípadne že je to len malá skupinka obyvateľov Starého Mesta. Ale obávam sa, že toto nedokážem. A nielen preto že ich vídam na každom zastupiteľstve, ale tých ľudí mi je proste ľúto. Nie vlastnou vinou sa dostali do nezádaveniahodnej situácie

List predsedom politických strán

Občianske združenie Právo na bývanie dňa 3.3.2010 doručilo centrálam súčasných parlamentných politických strán a predstaviteľom politických strán, ktoré majú šancu uspieť v blížiacich sa voľbách do NR SR (SaS, MOST – HÍD) list. Žiaľ neodpovedala nám žiadna politická strana, okrem strany SMER – SD. Z obsahu listu vyberáme:

Vážený pán predseda,

Občianske združenie Právo na bývanie, ktoré zastupuje nájomcov reštituovaných a privatizovaných bytov v Slovenskej republike, dovoľuje si týmto listom požiadať Vás o pomoc pre urýchlené a spravodlivé vyriešenie problému nájomníkov, ktorí nie z vlastnej viny už takmer dvadsať rokov žijú pod stálym psychickým i fyzickým stresom.

Nespochybnujeme práva vlastníkov, hoci to už väčšinou nie sú „pôvodní“ reštituenti, ale druhí resp. ďalší vlastníci. Ale – bývanie je jednou z najzákladnejších ľudských potrieb. Byt nie je tovar, ale domov. Bývanie nie je „pravicové“ ani „ľavicové“. Potreba bývať je podľa OSN základné ľudské právo.

Bohužiaľ, aj z úst predstaviteľov niektorých politických strán sa stretávame s názorom, že bývanie v SR je súkromná záležitosť, ktorú si každý musí zabezpečiť sám. Nie je to štátny, ani verejný záujem. Nanajvýš, ak sa hovorí o nás, hovorí sa spôsobom: Postavme sociálne byty! Dáme sociálne dávky! Pýtame sa: Prečo majú ľudia, ktorí celý život pracovali, žiť v penzii o sociálnych dávkach? Prečo vôbec chceme riešiť bývanie dávkami? Nájomné predsa musí byť také, aby ho rodina s priemerným príjmom zaplatila.

Vlastníci bytov sa obrátili na Európsky súd pre ľudské práva. Nevieme kedy a ako ESHP rozhodne. Už dnes však v médiách počuť a čítať vyjadrenia (aj predstaviteľov vlády) o tom, ako súd dopadne. Vlastníci chcú získať verejnú mienku na svoju stranu, sú mediálne podporovaní a „nechcení“ nájomcovia sú čím ďalej tým viac zastrahovaní.

Áno sme za dereguláciu cien nájmu bytov u súkromných vlastníkov. Ale najskôr je treba vyriešiť nás – nájomníkov. Vyriešiť ich presne tým istým spôsobom, ako bolo riešených 97% nájomcov obecných bytov v SR. Aj my sme sa v minulosti sťahovali do bytov, ktoré nám pridelil štát (obec) a nik nás neinformoval, že tieto byty v minulosti štát niekomu „ukradol“.

Krivda sa krivdou naprávať nedá!

Ak médiá neustále predkladajú verejnosti „dôkaz o úspechu poľskej reštituentky voči štátu“, doporučujeme Vám preštudovať si rozsudok súdu. Predovšetkým v tej časti, v ktorej sa hovorí o nájomcoch bytov.

V snahe predísť akýmkoľvek nedorozumeniam, obracia sa preto naše občianske združenie „Právo na bývanie“ na predstaviteľov všetkých parlamentných politických strán, resp. na predstaviteľov politických strán, ktoré majú predpoklady zaujať miesto poslancov v NR SR.

Dovoľujeme si preto týmto listom požiadať Vás o pracovné odborné stretnutie na ktorom by Vaša strana prezentovala svoj názor na riešenie problému.

Veríme, že stretnutie neodmietnete.

S úctou

Ing. Kristián Straka
predseda OZ Právo na bývanie

z ktorej im nechce nikto pomôcť. S pánom Strakom sa stretávam pravidelne a snažime sa nájsť riešenie. Zatiaľ márne, ale ja som optimista. Ale som ohrozený s akým entuziazmom bojuje nielen za seba ale za vás všetkých. Pokiaľ však v prvom rade v zastupiteľstve nebude vôľa, nebude ani cesta. Nádej na riešenie možno svíť v medzinárodnej sfére, keď sa v Slovinsku podarilo pokročiť trochu ďalej.

Ako ďalej? V prvom rade vytvoriť akýsi poradník v ktorom by bola zohľadnená nielen miera nátlaku majiteľov, ale aj finančná situácia dotyčného. Určite je treba prestať s výpredajom Starého Mesta za každú cenu a namiesto toho tieto priestory či pozemky využiť na odškodnenie obetí reštitúcií. Niekde začať proste treba. Niektorí predsa

musí spraviť prvý krok. Keďže v bratislavskom Starom meste je takýchto prípadov najviac, malo by sa začať práve tu. Nedá sa však generalizovať a riešiť tento problém akýmkoľvek zákonom. Skôr je treba skúsiť vyriešiť problém niekoľkými cestami. Jednou z ciest by mohlo byť že samospráva dá k dispozícii pozemok za symbolickú sumu a v súčinnosti so štátnymi orgánmi a nájomníkmi sa tu postaví nájomné byty. Byty v ktorých nebude astronomické nájomné a ktoré po užívateľoch budú môcť dediť ich deti. Ďalšie riešenie spočíva práve vo využití nebytových priestorov či čo najvýhodnejšie štátne pôdňičky, samozrejme neuročené. Častokrát sa stáva že nebytové priestory sú len prerobené byty ktoré by stačilo uviesť do pôvodného stavu. V každom prípade si myslím že prvý krok by mala spraviť práve samo-

správa. Ak totiž samospráva prvý krok spravi a ponúkne napríklad pozemok na výstavbu, ťažko sa ostatným zainteresovaným orgánom štátnej moci bude argumentovať prečo práve oni nechcú a nemôžu pomôcť. Generalizovať sa pri súčasnom stave financií proste nedá, aj keď aj mne by sa najviac páčilo ak by štátna moc po A povedala aj B a všetky obe reštitúcie proste plošne odškodnila. Obávam sa že ale na takéto riešenie nie je ani politická vôľa a ani financie. Takže proste treba pracovať s tým čo je k dispozícii, neprestať a neustále zodpovedným ukazovať že tu ste a že vaše problémy treba riešiť.

**KRIVDA
SA KRIVDOU
NAPRÁVAŤ
NEDÁ!**



Od 5. augusta 2006 vysiela v Bratislave – Starom Meste lokálna televízia TV CENTRUM. Stanica signál multiplikuje prostredníctvom káblových rozvodov UPC v základnom súbore na pozícii S 08 pre obyvateľov a návštevníkov mestskej časti, podnikateľov, inštitúcie, firmy i hotely. Spravodajstvo a ostatné relácie si záujemcovia môžu pozrieť aj na web stránke www.televiziacentrum.sk v sekcii online archív. Okrem spravodajstva, publicistických a dokumentárnych relácií a ďalších programov je vysielenie staromestskej televízie zamerané aj na multiplikovanie statických textových informácií rôzneho charakteru. Divák má možnosť prečítať si rôzne informácie, vidieť aktuálnu predpoveď počasia i informáciu o dennom programe. Záujemcovia si môžu podať aj rôznu inzerciu, ktorá je pre občanov Starého Mesta

bezplatná. Vo večerných a predpoludňajších vysielačích blokoch je priestor aj pre reklamné brejky. Vysielenie TV CENTRUM si občania musia individuálne naladiť podľa typu televízneho prijímača.

VZNIK TELEVÍZIE

Staromestská televízia TV Centrum vznikla na základe prvotnej myšlienky, ktorú priniesol Ing. Peter Čiernik, starosta MČ Bratislava – Staré Mesto v rokoch 2002 až 2006. Je chváľhodné, že staromestskí poslanci v roku 2006 vznik televízie podporili.

Projekt televízie bol vypracovaný na základe priestorových možností, z ktorých televízia vysiela. Tento fakt bol kľúčový. Druhým určujúcim predpokladom existencie televízie sú finančné zdroje. Bez nich to jednoducho nejde. Každá televízia potrebuje na svoj rozbeh slušnú fi-

nančnú injekciu. My sme projekt televízie postavili tak, že sme našli také riešenia a technológie, ktoré si nevyžiadali veľké prvotné náklady. Tretím dôležitým momentom je aj voľba základného realizačného tímu, ktorý presne vie, čo má v prípravnej a realizačnej fáze robiť. Nám sa to podarilo a hádam aj preto TV CENTRUM získala mnohé ocenenia a zaraduje sa medzi špičkové lokálne televízie na Slovensku.

VYSIELANIE PRE OBČANA

Vysielacia štruktúra TV CENTRUM je postavená tak, aby oslovila širokú škálu našich divákov. Na obrazovky prinášame kvalitné relácie zamerané na kultúru, hudbu pre mladých, ale aj pre starších, čiže široký záber. V našom vysielení nechýba ani pravidelné diskusné relácie a duchovné slovo. Občas vyrobíme aj chvíľku s poézou. V programovej štruktúre máme okrem našich relácií aj celovečerné filmy. Televízia je na viacero rokov a my chceme urobiť všetko pre to, aby s našou prácou bol spokojný každý obyvateľ, prípadne návštevník Bratislavy – Starého Mesta. Už pri svojom vzniku sme deklarovali, že sme televíziou pre občana. A za týmto tvrdením si vždy budeme stáť. Podporte nás a my podporíme Vás! Spolu sme silnejší!

STANOVISKO TELEVÍZIE CENTRUM

Televízia Centrum je prekvapená z medializovaného obsahu uznesenia zastupiteľstva mestskej časti Bratislava – Staré Mesto, ktoré prijala tesná väčšina poslancov na svojom zasadnutí 20. apríla 2010. V tejto súvislosti chceme pripomenúť, že mestská časť Bratislava – Staré Mesto je 20% spoločníkom TV CENTRUM, s.r.o. Od spustenia vysielenia v roku 2006 si naša televízia plnila a plní záväzky, ktoré v zmysle príslušnej zmluvy má dohodnuté s mestskou časťou. Je prinajmenšom zvláštne neprizvať na rokovanie partnera a nedať mu možnosť vystúpiť i vysvetliť o čo vlastne ide. Bod rokovania, ktorý sa zaoberal údajným dlhom, nevýhodnou a neefektívnou spoluprácou nebol v riadnom programe rokovania zastupiteľstva a bol do rokovania dodatočne vložený. Televízia Centrum pri svojom vzniku jasne deklarovala, že bude televíziou slúžiacou občanovi Starého Mesta. Svoj záväzok voči staromešťanom si jasne plní a nenechá sa zastrašovať. Televízia Centrum je úspešnou lokálnou televíziou stanicou, ktorá za svoju prácu počas takmer štyroch rokov získala niekoľko ocenení a je medzi staromestskými divákmi obľúbená. Pracujeme profesionálne a sme jediným vysielaťelom v rámci lokálnych televízií, ktoré multiplikujú svoje signály vo vysielačom priestore Bratislavy, bez finančnej dotácie. Uznesenie zastupiteľstva považujeme za hlboké nedorozumenie a nepochopenie tých poslancov, ktorí hlasovali za zrušenie spolupráce. Pre Televíziu Centrum je zaradzajúce aj to, že návrh na zrušenie spolupráce predložil poslanec Mgr. Radoslav Števíček, ktorý je zároveň aj konateľom v tlačenom médiu „Bratislavské noviny“. Jeho postup môžeme chápať aj ako pokus o vytlačenie konkurenčného média z lukratívnej časti Bratislavy. Touto cestou vyzývame starostu mestskej časti Bratislava – Staré Mesto Ing. arch. Andreja Petreka, aby zväzil svoje rozhodnutie v predmetnej veci a oprel sa o právny posudok a urobil pragmatické rozhodnutie, ktoré bude na prospech občanov tejto mestskej časti. Na záver si dovoľujeme citovať slová bývalého veľvyslancu USA v Slovenskej republike J.E. Rodolpha Valleyho: „Tam, kde nie sú lokálne médiá, tam nie je demokracia“.

Bratislava, 22. apríl 2010

Mgr. Art. Štefan Dlugolinský
riadiťel TV Centrum

NAMIESTO SPOLUPRÁCE PODRAZ

Ako občan mestskej časti Bratislava – Staré Mesto, som sa zúčastnil na 29. Zasadnutí MZ, ktoré sa konalo 20. apríla 2010. Bol som nemilo prekvapený aktivitou poslanca Radoslava Števíčka, ktorý v bode Rôzne podal návrh na vypovedanie zmluvy s TV Centrum. Rovnako som nepochopil ani argumenty poslancov, ktorí vystúpili v diskusii a hlasovali za vypovedanie zmluvy.

V neposlednom rade, nemôžem nespomenúť alibistický postoj samotného starostu p. Andreja Petreka (predsedu programovej rady TV Centrum!), ktorý sa snažil dosiahnuť schválenie uznesenia za zrušenie spolupráce s TV Centrum. Bohužiaľ sa mu to podarilo...

Ako občan Starého Mesta, aj ako predseda Občianskeho združenia Právo na bývanie, budem na najbližšej schôdzi občianskeho združenia Právo na bývanie iniciovať PETÍCIU starostovi MČ Bratislava Staré Mesto, za zrušenie prijatého uznesenia.

TV Centrum, ako lokálnu televíziu si veľmi vážim. Nielen pre objektívne spravodajstvo, ale predovšetkým pre obsah odvysielaných relácií spojených s dňami v Starom Meste. TV Centrum má vysokú sledovanosť u obyvateľov Starého Mesta a tak, ako som aj vo svojom príspevku vyjadril, zodpovednosť za nedorozumenie, ktoré vzniklo nesie určite aj miestne zastupiteľstvo, vrátane p. starostu.

Bližšie sa komunálne voľby. Netajím sa záujmom kandidovať za poslanca vo svojom volebnom obvode. Ak uspejem vo voľbách a pripravovaná petícia sa do volieb minie účinku, sľubujem Vám, že hneď na 1. Zasadnutí MZ predložím návrh na zrušenie nezmyselného prijatia uznesenia z 20. apríla 2010.

Ing. Kristián Straka
predseda OZ Právo na bývanie

